

אשית עצות בנפשי

שיעורים ושיחות

ממורינו ראש

הישיבה שליט"א

קנ"א
שנה ד'

פרשת בראשית

תשפ"ז

ליל שישי

פרשת בראשית תשפ"ד

מלוח מלכה מוצאי שב"ק

מטות מסעי תשפ"ז

יום הכיפורים תשפ"ז

בצל ראש הישיבה שליט"א

בקרית ברסלב ליברטי נ.י.

לשמיעת השיעורים
קול ברסלב: 079-70-400-66

- פנימי -
יוצא לאור על ידי תלמידי היכל הקודש
בני ברק יצ"ו

להערות והארות: USHISEB@GMAIL.COM

ליל שישי פרשת בראשית תשפ"ד

הקב"ה איתנו

ב"ה התחלנו שנה חדשה, השנה התחילה בראש השנה, ועכשיו התחלנו את התורה מחדש, בשמחת תורה רקדנו כולנו עם התורה, שזכינו לסיים חמשה חומשי תורה, וכעת מתחילים שוב את התורה מבראשית, בראשית ברא אלוקים את השמים ואת הארץ, רבינו אומר בשיחות הר"ן [שיחה ה'] אשרינו שמשו רבינו בחר לפתוח את התורה ב'בראשית ברא אלוקים את השמים ואת הארץ, בלי חקירות ודרישות ומופתים, להאמין בפשיטות שד' ברא את כל העולם. ולכן אין לנו שום חובה לחקור מהיכן המקור לזה, המקור הוא שמשו רבינו אמר לנו את זה, רבינו היה מאוד נגד ספרי החקירה, אף מהראשונים, לא אפרט את כל שמות ספרי החקירה, ספרים של גדולי ישראל, אפשר לראות בשיחות הר"ן ובחיי מוהר"ן, רבינו אמר לא להסתכל במורה נבוכים, ובשאר ספרי חקירה, צריך לדעת בפשיטות, בראשית ברא אלוקים את השמים ואת הארץ, האלוקים ברא את העולם, ואת זה צריך לשנן שוב ושוב, ובזה יהודי הוא יהודי, אמונה בבורא עולם, נשנן את זה לעצמינו, נשנן את זה בבית, ונשנן את זה לילדינו, שהרבש"ע ברא את העולם, והנהיג את העולם, ומנהיג את העולם, וינהיג את העולם, וזה כל ה'אני מאמין' שאנו אומרים בכל בוקר, אין מקרה בעולם, אין כזה דבר שמישהו אשם במשהו, הכל הכל נעשה רק על ידי הקב"ה.

תיקונים - בראשית

אפשר לדבר רק על המילה 'בראשית' בלי סוף, בעת שהתנא הקדוש ר' שמעון בר יוחאי דיבר נגד הממשל הקומוניסטי, ואמר שכל מה שהם בנו ועשו הם עשו זאת לטובתם ולטובת הזוהמא שלהם, וכל מי שהיה מדבר נגד הממשל היו מקבל עונש מוות ונמחק מהמפה, ואז הוא היה צריך להסתתר במערה, שנים עשרה שנה, ואחרי זה שנה נוספת, ובכל יום הגיע אליהו הנביא, ולמד עם ר' שמעון ועם בנו ר' אלעזר, וכמו כן הגיעו לשם נשמות רבות מהשמים, ושם חיבר רשב"י את הספר הקדוש 'תיקוני זוהר', ורבינו אומר בשיחות הר"ן [סימן קכ"ח] שכל החכמות שבעולם טמונים בספר התיקונים, הרי העולם היום מתקדם, אני לא כל כך מעודכן איפה אוחזים היום, 5G וכו', כל החכמות האלו נמצאים בספר תיקוני זוהר, העולם מתקדם כבר כמעט שש אלף שנה, כל ההתקדמויות האלו טמונים בתיקוני זוהר, נשאר עוד 216 שנה לששת אלפי שנה, אני תמיד אומר לקבלנים בקריה, שיכנו דירות שיהיו מספיק חזק ל-216 שנה, כי הקב"ה בנה את העולם רק לשש אלף שנה, והמעייין בספר התיקונים יראה שכל שבעים התיקונים הם רק לתיבה אחת בתורה, המילה 'בראשית'.

האות ב'

אפשר לדבר המון מפרשת בראשית, אנחנו נראה קצת מה אנחנו יכולים ללמוד מזה לעובדא ולמעשה, בהקדמת ספר הזוהר כתוב, שכל האותיות הגיעו להקב"ה

וואס איז נייעס – בריאת העולם

אני זוכר שפעם אחת הדפיסו את שיעורו של מוהרא"ש שנאמר בליל שישי פרשת בראשית, החוברת שנקראה 'מה חדש', זה היה קונטרס באידיש, שמוהרא"ש ביקש לתת את השם 'וואס איז נייעס', מוהרא"ש אמר: מה החדשות? החדשות הן שהקב"ה ברא את העולם! ביום הראשון ברא את השמים והארץ, וכו', וביום האחרון ברא את האדם, והחדשות הן שהאדם התחיל לבכות שלא טוב לו לבדו, ולכן יש חדשות שהקב"ה הרדים אותו ונתן לו אשה, ומוהרא"ש ביאר מאוד יפה את המדרש על ההבדל בין אשה לבעל, ואח"כ יש חדשות שאדם הראשון היה מאוד שמח והוא ממש הסתובב בגן עדן, ואח"כ הגיעו חדשות נוספות, שהיה שם בגן עדן נחש שהתחיל להסית, למה לא אוכלים מהעץ הזה, וכשענו לו שהקב"ה לא מרשה, אז הוא התחיל להגיד שזה לא בדיוק ככה וכו', והפיל אותם בחטא, והקב"ה הוציא את אדם הראשון מגן עדן, וככה אנחנו סובלים ומתיגעים כבר אלפי שנים, והנחש מגיע גם אלינו שוב ושוב ומכניס לנו חכמות.

הנחש המסית בגן עדן

אני יודע שיש המון מקורבים חדשים, שעוברים את זה, וגם מקורבים ישנים שעוברים את זה שוב ושוב, ולכן אדבר מזה שוב, כשאני הגעתי למוהרא"ש, הרגשתי כמו מישהו שמכניסים אותו לגן עדן, אי אפשר להסביר את זה בכלל, גן עדן ממש, גם היום אני מרגיש את זה, רבינו מביא את זה, שבן אדם יכול להיות כאן עלי אדמות, ולהרגיש טעם גן עדן, כפי שכתוב בליקוטי מוהר"ן [חלק א' סימן ד'] שאדם יודע שכל מאורעותיו לטובתו הוא בבחינת מעין עולם הבא, ורבינו כותב גם בחלק ב' סימן ב', אברכים צריכים לדעת שסימן זה הוא סגולה לילדים, ורבינו

וביקשו שיתחילו איתם את התורה הקדושה, האות א' הגיעה, והאות ג', והאות ד', וכו', כתוב מאוד יפה בספר הזוהר בהקדמה למה הקב"ה לא קיבל את כל האותיות, עד שבסוף הוחלט שמתחילים באות ב', ואנחנו צריכים ללמוד מזה, מה אנחנו יכולים לקחת מזה לחיים שלנו, חז"ל אומרים שהאות ב' סגורה מלמעלה, סגורה מלמטה, וסגורה מאחורה, ויש לה פתח וחלון רק לקדימה, בחז"ל כתוב שאסור להסתכל מה למעלה ומה למטה מה לפנים ומה לאחור, כי המוח שלנו לא יכול לקבל את זה, בקושי מבינים מה קורה כרגע, אבל כשבן אדם מתחיל לחשוב מה היה קודם בריאת העולם ומה יהיה אחרי זה, זה משהו שאי אפשר ואסור לנו להתעסק, מותר לחשוב רק מהתורה והלאה, מאות ב' והלאה.

להסתכל רק קדימה

אבל מוהרא"ש מלמד אותנו סוד יותר עמוק, עכשיו התחילה השנה, שבת בראשית, בן אדם רוצה להתחיל ללמוד, להתחיל להתפלל, וכן בגשמיות, רוצים להתחיל להיות איש מוצלח, צריך ללמוד מהאות ב', להסתכל רק קדימה, לא להסתכל מה היה אתמול, לא לחשוב על כל הכישלונות שהיו, כי אז לא יהיה אפשרי לזוז קדימה, סוגרים את כל מה שהיה, ומתחילים לזוז קדימה, מתחילים ללמוד ומתחילים להתפלל, ומתחילים לעשות משהו בעסקים, ולא להגיד אני כישלון, אני תמיד הייתי נכשל בכל דבר, אף פעם לא הצלחתי בכלום, כל עסק שניסיתי לא הצלחתי, מי שאומר ככה באמת לא יכול להצליח, אבל המסתכל על אות ב', הולך רק קדימה, ומתחיל להצליח, וזה דבר תורה שכל אברך יכול להגיד בסעודה בבית, עושים סעודה בבית אומרים משהו מהחומש, הן מי שיש לו ילדים והן מי שאין לו ילדים.

הצדיקים, אבל רק רבינו הוא זה שנותן לנו כזו הנהגה, ללמוד את כל הספרים, תראו מה רבינו אומר בשיחות הר"ן סימן כ"ח ראוי לאדם שיעבור וילך בזה העולם בכל הספרים הקדושים וילמד כולם כדי שיהיה בכל מקום.

שנים מקרא ואחד תרגום – סגולה לחיים ארוכים

אברכים שואלים מה השיעור הראשון שחייבים לקבוע, כמובן שהדבר הראשון זה חומש, שנים מקרא ואחד תרגום, אנשים נמצאים עכשיו בבהלה, אני לא רוצה לדבר עכשיו על החדשות, כי הרי כולכם הגעתם לשמוע את החדשות, ולכן אני אשאיר את זה לבסוף, כי אם אספר עכשיו חדשות, ואחרי זה אגיד דברי תורה, אתם תברחו מכאן, לכן אספר בסוף חדשות, אבל בגלל שאתם כל כך מחכים לחדשות, אזרוק לכם פירור של חדשות, שעם ישראל במצב לא פשוט, כשאומות העולם רוצים לרצוח את בני ישראל במיתות משונות, אבל יש בידינו סגולה לעשות שמירה מעולה להינצל מהצרה, והסגולה היא לעבור על הסדרה שנים מקרא ואחד תרגום, כפי שחז"ל אומרים, המשלים פרשיותיו עם הציבור מאריכין לו ימיו ושנותיו, מי שמחפש שמירה בימים אלו, כשהם מסיתים את כל העולם, כדי לפגוע ביהודים, ואנשים כולאים את עצמם בבתיים, וזה בטח לא עסק להיכלא בבית, אלא לוקחים חומש, שמירה, שנים מקרא ואחד תרגום זה ההגנה שלנו נגד כל הטילים וההסתה.

לא צוחק ולא מזלזל – יש לי חומש

אנשים מאוד בהולים, משהו אמר בבית כנסת, מה אתם צוחקים מהמצב, בדיוק ככה התחילו כל הצרות בדורות הקודמים, היה קודם פוגרום קטן ואז זה עבר הלאה וכו', ואמרתי לו אז מה אתה רוצה שאני אעשה,

אומר שם שעקר שעשוע עולם הבא זה להודות ולהלל לשמו הגדול, נמצא שכל מי שמודה ומשבח את הקב"ה הוא בגן עדן, ומי שסומך על הקב"ה יש לו חיים טובים, הוא יודע איך להסתכל על כל עניני העולם, ולא נופל לפחדים ופאניקה, אבל גם בגן עדן הסתובב נחש, ומגיע נחש ומתחיל לדבר נגד האדם.

הספר הראשון מספרי חסידות, היה הספר הקדוש תולדות יעקב יוסף, תלמיד של הבעל שם טוב הק' זי"ע, והוא אמר שעשה את הספר כדי להוכיח שכל פרשה בתורה, שייכת לכל יהודי בכל הדורות, כל פסוק ופסוק שייך לכל אחד מישראל, אנחנו לומדים מזה על הפסוקים של אדם הראשון והנחש שהם שייכים אלינו, שאף כשאנחנו מרגישים טעם גן עדן, כמו אדם הראשון, ומרגישים שאפשר לדבר אל השי"ת, ושאף פעם אנחנו לא לבד, ושאפשר ללמוד קצת חומש ומשניות וגמרא וכו' וכו', כל הדברים הטובים שרבינו נותן לנו, אי אפשר בכלל לתאר מה רבינו עושה איתנו, בכל זאת פתאום יכול להגיע הנחש ולהגיד לנו, שזה לא כזה פשוט... גם אני עברתי את זה, והנחש היה ערום, הס"מ מגיע ואומר, 'זה לא כזה פשוט', את המילים האלו כולם שומעים או ישמעו, ואומרים בדיוק מה שהנחש אמר, הנחש אמר שלהקב"ה יש אינטרסים למה לא לאכול מהעץ הזה, כדי שלא יהיו חכמים כמוהו, ככה הנחש אומר היום, יש אינטרסים ולכן מקרבים אותך לברסלב.

עם מסית לא מתווכחים

חזה התחילה להתווכח עם הנחש, וכאן מתחילה הבעיה, רבינו אמר שאסור להתווכח עם מסית, כי אם מתווכחים ח"ו על אמונה אפשר ליפול, צריך מאוד להיזהר מהנחש שמגיע בערמה ואומר שיש עוד צדיקים ועוד ספרים, אדרבה אנחנו בעד כל הספרים וכל

הזה לומד את כל הספרים, הוא רק צועק למה מדברים רק מספרי ברסלב ולא משאר ספרים, הרי רק רבינו הוא זה שנותן לנו את ההנהגה הזאת, ללמוד כל הספרים, הלך הזה הוא נחש שמגיע לגן עדן ואומר שזה לא כזה פשוט כמו שחושבים, שלהקב"ה יש אינטרסים, עד שדחף את האדם וחזה לאיסורים.

שמים וארץ יחד

נתחיל מבראשית, בראשית ברא אלוקים את השמים ואת הארץ, ונשאלת השאלה למה ברא אלוקים את הארץ, היה די לברוא את השמים, וכולם יהיו בבחינת שמים, בני עליון, וחז"ל אומרים לנו שאבות העולם נחלקו מה נברא קודם, בית שמאי אומרים שמים נברא תחילה, כי כתוב בראשית ברא אלוקים את השמים ואת הארץ, ובית הלל אומרים קודם נברא הארץ דכתיב ביום עשות ד' אלוקים ארץ ושמים, ומגיע ר' שמעון בר יוחאי ואומר, אני תמה על אבות העולם על מה נחלקו, אני אומר שהשמים והארץ נבראו יחד כמו קדירה ומכסה.

זו מימרא מאוד יפה מחז"ל, אבל מה זה יכול לעזור לי עכשיו, אני חייב ללכת הביתה להכין שבת, מגיע מוהרא"ש ומסביר לנו את המחלוקת בצורה כל כך יפה, ומבאר שיש בעולם הזה שני דרכים, דרך אחד של בית שמאי, רק שמים, להיות רק למעלה, כפי שהגמרא מספרת על אחד שרצה לדעת את כל התורה ברגל אחת, רצה שיגידו לו מילה אחת שיוכל לחזק אותו ברגע, מיד דחף אותו שמאי באמת הבנין, והעיף אותו מהבית מדרש, אחרי זה יש את הדרך של בית הלל, דרך של ארץ, הלל אמר לבן אדם מה דעלך סאני לחברך לא תעביד, תשמור על רגשותיו של חברך, אתה לא רוצה שיגנבו ממך ושיפגעו בך ושירצחו אותך, אז אל תעשה את זה לאחרים, אחרי זה הגיע גוי ואמר שרוצה להתגייר רק אם יהיה מלך, שמאי העיף אותו, כי הוא גוי טיפש,

וכי אלך להירצח לפני שרוצחים אותי, ולכן בינתיים אני לוקח ספר ולומד, וכי בינתיים אפסיק לנשום, ואפסיק ללכת לבית כנסת, אני בינתיים אקח חומש שיגן עלי, זה מה שאפשר לעשות, וכי אני אכין עכשיו מים וטישו במחסנים, הרי לרוב האנשים עוד מוכן הכל מהקורונה, אני עוד לא הכנתי אז... אני לא יודע מה אני עושה עם טישו כשיקרה משהו, זה הדבר האחרון שאני צריך במלחמה, אני אגיד לכם מה אני עושה למען המלחמה, אני לומד שנים מקרא ואחד תרגום, זה מה שמגן עלי.

חומש ורש"י

ומי שרוצה להוסיף שיעור שני, שיוסיף את רש"י הקדוש, אנשים שואלים מה ללמוד השנה, אחרי שכבר סיימו שנה שעברה חומש ורש"י, צריך לדעת שחומש עם רש"י זה משהו שלא נפרדים מהם אף פעם, בכל שנה ושנה חייבים ללמוד את זה שוב ושוב, זה לא כמו משהו שסיים מדרש רבה, ורוצה ללמוד מדרש תנחומא, ובשנה הבאה ילקוט שמעוני, חומש ורש"י צריך ללמוד תמיד, וזה ההגנה שלי למלחמה, ומי שאומר שאני צוחק מהמלחמה לא יודע שאני בכלל לא צוחק, ואני לוקח ספרים להגנה.

המתנה של רבינו – כל הספרים

אני זוכר שכשהגעתי לראשונה לראות את ישיבת היכל הקודש בבארא פארק, זה היה באמצע הקיץ, ואני רואה בחור שלומד בספר תולדות יעקב יוסף בפרשת לך לך, ושאלתי אותו מה זה עכשיו, הוא ענה לי שרבינו אומר שראוי לעבור על כל הספרים, ולכן כשמסיים ספר אחד מתלמידי בעל שם טוב הוא מתחיל עוד ספר, הוא סיים נועם אלימלך ומאור עינים, ועכשיו הוא לומד תולדות יעקב יוסף, וזה התשובה לאלו הלצים שאומרים שיש עוד ספרים וצריך ללמוד ספרים, וכי הלך

אבל פעם היו הרבה כאלו, והיינו אומרים על אחד שהוא ל"ו צדיק, ועל אחד שהוא אליהו הנביא, ואם יש למישהו ריח נודף הוא כנראה אדם גדול מאוד, ומוהרא"ש לימד אותנו שאם יש ריח ממישהו והוא מלוכלך הוא לא צדיק, מישהו שאל פעם את מוהרא"ש למה הוא לא נתן לאיזה איש מוזר להיכנס לבית כנסת, אולי הוא אליהו הנביא שהתחבא, ענה לו מוהרא"ש, שאם אליהו הנביא רוצה להיכנס להיכל הקודש יש לו ברירה להתלבש נורמלי, אחרת לא יכניסו אותו להיכל הקודש.

היינו לא מזמן במקומות הקדושים בפולין, וראינו שכתוב על ציונו של הרה"ק מראפשיץ, 'יחיד בדורו בחכמת אלוקים', הוא היה חכם גדול ולא סבל את כל אלו שהיו מזוייפים, ומספרים שפעם הגיע אליו מישהו ואמר שהוא זכה לראות את אליהו הנביא, שאל אותו הרה"ק מראפשיץ האם הבגד שלו היה לבן, והזקן שלו שחור, ענה שכן, אמר לו הרה"ק מראפשיץ, זה היה המנקה של בית הפחמים, שפניו השחירו מהאש והגחלים, הילדים היום לא יודעים מה זה פחמים וכו', האנשים בקריה יכולים לראות את הדירות הישנות מהגויים שחיממו את הבית עם חתיכות עץ, והיו צריכים לנקות את זה, והבגד השחור היה נהיה לבן, והפנים השחירו מזה.

הנהגה של ארץ

וכמו שיש המון אנשים שאוהבים רבי'ס מוזרים, שמים ממש, מצד שני יש אנשים שלא רוצים לשמוע רוחניות, הם מחפשים רק ארץ, יש לי אשה יש לי ילדים ויש לי משכורת ויש לי משכנתא ויש לי רכב, אל תדבר איתי בכלל מרוחניות, זה לא מעניין אותי אני עסוק כל היום בדברים של גשמיות, עסוק לעשות כסף ולכסות את ההוצאות.

ובית הלל אמר לך ללמוד, ואז הוא כבר הגיע להלכה שאסור, והגמרא מספרת שכל הגרים נפגשו יחד ואמרו שהסבלנות של הלל הביא אותם להיות יהודים, אם לא הלל הם היו נשארים גויים, יש שאומרים שהגרים האלו היו התנאים בן בג ובן הא הא.

ומצאנו כאן שני דרכים בעבודת השם, הדרך של שמאי, שהיא רק שמים, לא לעבוד לפרנסה, למסור את כל החיים לעבודת השם וללמוד כל היום, ובית הלל אומרים שהדרך היא 'ארץ', להיות על הארץ, ואז מגיע ר' שמעון בן יוחאי ותמה, למה אי אפשר לעשות משני הדרכים דרך אחת, אפשר להיות על הארץ ולעסוק בגשמיות ולעשות מזה רוחניות.

הנהגה של שמים

אנשים אוהבים רבי'ס מוזרים, מישהו שלא יושן ולא אוכל, קשה מאוד לאנשים לבלוע את היכל הקודש, כי הם נכנסים לכאן ורואים שאין כאן שום דבר מעניין ומוזר, אנשים מוכנים לעמוד חמש שעות לראות מישהו שעושה תנועות מוזרות, ואם המנהיג יודע איך להפוך את היום והלילה, זה בכלל משהו אדיר, אם הוא יכול להתפלל שחרית לפני השקיעה, ומעריב לפנות בוקר, ולעשות הבדלה ביום ראשון בלילה, זה רבי ממש מבוקש, אבל אם הכל נורמלי זה לא מעניין, רק מישהו שהוא בטלן נחשב לאדם גדול, ויכול בהחלט להיות שהוא ירא שמים גדול, ואסור לדבר על צדיקים ח"ו, אני רק מדגיש לכם מה שאנשים אוהבים לראות, מישהו שמדבר ללבנה או שמדבר לעצמו.

אליהו הנביא

אני זוכר שפעם היו הרבה הומלסים מוזרים שהיו מסתובבים ברחובות, היום כבר לא רואים את זה כי הממשלה מאשפזת אותם,

הנהגה של שמים וארץ יחד

מגיע רבינו ומלמד אותנו לעשות מרוחניות גשמיות ומגשמיות רוחניות, כמובן שחייבים להביא פרנסה, כל מי שהתחתן חייב להביא פרנסה, אין כזה דבר שאשה תלך למכולת ולא יהיה לה מאיפה לשלם, הוא התחייב בכתובה אנא אפלח ואוזין ואפרנס לכי, אסור לבן אדם להגיד אני איש רוחני יותר, תמה אני אומר על זה רשב"י, אפשר לעבוד קשה ולהלביש בגדי עבודה ולהיות דבוק להשי"ת, אפשר לחשוב מהקב"ה בכל מקום, בראשית ברא אלוקים את השמים ואת הארץ, וביום עשות ד' אלוקים ארץ ושמים, אפשר לעשות הכל ביחד, וכי מי שלובש בגד רבני עם כיסים משופעים נחשב לאיש רוחני, אין לזה שום קשר, כי מי שלא חושב מהקב"ה אין לו שום קשר לרוחניות, אנשים מזלזלים באחרים שאוכלים טוב וישנים טוב, ואילו הם אוכלים טיפה וישנים רק בקצה המיטה, תדעו לכם שאם הוא יושן בקצה המיטה והוא לא קרא קרי"ש ולא הכין נטילת ידים, הוא לא ב'רוחניות', ואילו מי שישן במרכז המיטה, וקורא קר"ש ומכין נטילת ידים, הוא יודע לעשות ארץ ושמים יחד.

מוהרא"ש סיפר שיהודי הגיע לצדיק אחד, ואמר לצדיק שהוא כבר ישן ארבעים יום על הרצפה כדי לזכות לראות אליהו הנביא, ולא זכה לראות, ענה לו הצדיק בוא ואראה לך, הוא היה בטוח שהצדיק יראה לו את אליהו הנביא, הצדיק לוקח אותו לסוף העיר, ומראה לו את הרפת, ואומר לו, אתה רואה כאן את החמור, הוא בכל שנות חייו ישן רק על קש, והוא לא זכה לראות את אליהו הנביא, לישון על הקרקע לא גורם לראות את אליהו הנביא, ומי שלא מתקלח משנה לשנה, זה לא גורם לו לראות את אליהו הנביא, מי שמתקלח ומצחצח שיניים וחושב מהקב"ה עושה מרוחניות גשמיות.

מוהרא"ש היה אומר, יש ביום 1440 דקות, לא עשיתי את החשבון אף פעם, אבל ככה היה אומר, ושאל למה אי אפשר להוריד מזה דקה אחת, רק דקה אחת בלבד, ששים שניות, ולחשוב מהקב"ה, מלא כל הארץ כבודו, הקב"ה בכל מקום, הכל זה אלוקות, דומם צומח חי מדבר הכל הוא אלוקות, הרבה אנשים לא מתחברים למילה אלוקות, כי זה מילה גבוהה, אפשר להגיד אייבערשטער, הכל זה הקב"ה, וכשמישהו חושב מהקב"ה ומדבר להקב"ה זה עוד יותר גבוה מגילוי אליהו.

להיזהר בברכות

בן אדם עושה ברכה ושותה ואומר ש'כח רבש"ע, זה הכוונה לעשות רוחניות מגשמיות, הגמרא שואלת שיש סתירה פעם אחת כתוב השמים שמים לד' והארץ נתן לבני אדם, ופעם אחת כתוב לד' הארץ ומלואה, הרי זה סתירה למי שייך הארץ, חז"ל עונים, כאן קודם ברכה וכאן לאחר ברכה, בן אדם מברך והקב"ה נותן לו את הארץ, זה טוב לחינוך הבנים, אומרים לילדים שלאכול בלי ברכה זה גניבה, זה של הקב"ה, תעשה ברכה וזה יהיה שלך, אל תכניס סוכריה לפה בלי ברכה, וזה נקרא לעשות מארץ שמים, זה מה שקיבלנו ממוהרא"ש, שבן אדם יכול להיות בבית יפה, עם ריהוט מפואר, ורכב חדיש וריחני ומצוחצח, בלי שקיות אשפה על החלון, ואם חושבים מהקב"ה, הוא נחשב לל"ו צדיק, הגמרא אומרת שיש ל"ו צדיקים בכל דור שזוכים לקבל אפי שכינתא, אלו מילים בארמית שנשמע מאוד גבוה, אבל זה מאוד פשוט, אנשים המקבלים אפי שכינתא זה אנשים שחושבים מהקב"ה, ויודעים שהקב"ה בכל מקום, הוא בחדר שינה והוא במטבח, ובסלון ובכל מקום שאני נמצא.

חופש - רוחניות

וגם כשנוסעים לחופש נוסעים יחד עם הקב"ה, גם אם שמה הולכים עם משקפיים אחרים, משקפי שמש, שמתביישים ללכת עם זה בעיר כי לא יקבלו את הילדים למוסדות, ובחופש הוא לוקח את זה והוא גם לוקח חולצה אחרת, זה עדיין בסדר וזה עדיין 'שמים' בתנאי שמכניס שם גם את התפילין ואיזה חומש ללמוד, אני לא מדבר ח"ו על מי שהולך למקום מלוכלך, אבל מי שהולך למקום כשר, שילך להתאוורר כרצונו אבל יקח איתו את הקב"ה.

הציבור בבהלה

אני רואה כאן ציבור מדי גדול שהגיע לשמוע את השיעור, אני מפחד שאתם שומעים חדשות, ואתם נבהלתם ולכן הגעתם לקבל חיזוק, אני כתבתי במוצאי יו"ט מכתב לבני ארץ ישראל, ובטעות זה הגיע לבני חו"ל, כתבתי להם שהם צריכים לשמוע טיפה חדשות כדי להתעדכן מה לעשות, כי בזמן מלחמה חייבים לדעת איך להתנהג, אבל לא יותר מזה, ובני חו"ל עטו על זה כמוצא שלל רב, סוף סוף ראש הישיבה מתיר לשמוע קצת חדשות, ועוד קצת ועוד קצת עד שמתמלא קערה שלמה של חדשות, ואחרי כמה שעות הוא כבר לא מסוגל לזוז מפחד, והוא כבר מבני הערובה שתפסו, שמעתם חדשות? כמה בני ערובה יש? יש מאות אלפים בני ערובה, חלק מהמלחמה זה שמפחידים אנשים, והם נשארים כלואים בבית מפחד, בני ערובה, מישהו סיפר לי שהיה היום בעיריה, כאן באמריקה, והגיע שם מישהו שלא נראה בכלל כיהודי, תינוק שנשבה, אנשים שההורים שלהם הגיעו לגור בהרים כי רצו לשמור שבת, ולא היה להם אפשרות לשמור בעיר, כי היו מפטרים ביום ראשון כל מי שלא הגיע לעבוד בשבת, אז הם יצאו לכפרים להתפרנס לבד

ממוצרי הכפר, אבל לא היה מוסדות לילדים, אז הילדים לא יודעים כלום מהיהדות, והיהודי הזה מבקש אישור מהעיריה, שרוצה לבנות מקלט, כי הוא מפחד שיהרגו אותו כי הוא יהודי, כי הם יושבים כל היום על הטלוויזיה ומתמלאים בפחדים, ושם רואים רק דם ופחד כל היום.

תפילין - סגולה להגנה

חו"ל אומרים במנחות שמי שמניח תפילין כל יום מאריכין לו ימיו ושנותיו, והנה יש לנו כבר סגולה שניה להגנה ושמירה, לבד מהסגולה של שנים מקרא ואחד תרגום, יש סגולה להניח תפילין שתשמור עלינו.

שמירת שבת בלי חוכמות

יהודי שומר שבת, אף כשלא רואים כלום, הוא רואה בליל שבת שהשקע של הפלטה קצת יצא מהחשמל, ויש לו אורחים למחר, ויכול להגיד מיליון תירוצים שזה לא נראה כל כך שזה יצא מהשקע, ולדחוף קצת, אבל הוא שומר שבת, כי הקב"ה רואה הכל, ומי מדבר אם זה בחצר רבני, הרי שם לא יכול להיות שלא יהיה קוגל, ושם צריכים עוד יותר יראת שמים לשמור שבת כפשוטו בלי תירוצים, וזה מה שיהודי מקבל על עצמו השבוע, בעת שברא הקב"ה את העולם, ושבת ביום השביעי.

הבית - רוחניות

המתנה שקיבלנו ממוהרא"ש, לא להפריד בין שמים לארץ, אברך מקבל שוב טלפון מאשתו, והוא לא מתעצבן, כי הוא לא עושה את הבית כנסת לרוחניות ואת הבית לגשמיות, אלא עושה מהבית שלו רוחניות, למה יהודי מתחתן, כי הקב"ה ציווה עלינו בפרשה זו להתחתן, הייתי אתמול בתלמוד תורה בקריה,

רכב ליום כדי לנסוע לרשום את הבן שלו בישיבה, והמנהל אמר לו שהוא ראה אותו עם רכב מודרני וזה לא מתאים לישיבה, ההורים של הבחורים כאן בישיבה לא נוסעים עם רכב כזה, ולא עזר לו כמה שהוא הסביר שזה לא הרכב שלו, כי הוא שכר את זה רק ליום, כי אצלו יש חשיבות לילדים שלו, והוא מוכן לשכור רכב ולעזוב הכל ולנסוע למרחקים כדי שלבן שלו יהיה ישיבה טובה, רכב ישן זה לא רוחניות, וכמו שמותר לאדמו"ר רכב חדש, ומותר לראש הקהל רכב חדש, ככה מותר גם לאברך שידע מה לעשות עם הרכב, מישוהו אמר לי שראה אברכים בקריה מסתובבים בחוץ ולבושים מוזר, אמרתי לו שהם עשירים ויש להם המון כסף, אז הוא נרגע כי עכשיו הוא מבין, כי מי שיש לו כסף מותר לו הכל, ומותר לו לגלח את הזקן, אבל מישוהו שאין לו כסף מעיפים אותו מיד, ומי שיש לו כסף יקבל הקפה.

לא לפספס רגע בתלמוד תורה

בקריה יש בעיה שילד שקם מאוחר ומפסיד את ההסעה לתלמוד תורה בבוקר, אין לו דרך להגיע לתלמוד תורה בקרוב, ואני לא מבין למה האבא לא מבין שזה הדבר החשוב ביותר, שילך ויקח את הילד לתלמוד תורה, גם אם אתה מתחיל את היום ב12 בצהריים, תקח את הילד לתלמוד תורה ותחזור לישון, למה יש לך בית ולמה יש לך רכב אם לא לחנך ילדים להקב"ה, אותו דבר כשהילד גודל והוא כבר בחור והוא חייב להגיע למקווה ואחרי זה להסעה לישיבה, ואם ילך למקווה הוא יפספס את ההסעה, והאבא לא מבין כמה חשוב שהוא יסדר את כל תוכנית יומו למען הבחור, כדי שלא יאבד את הילד, הבחור באמת צריך להגיע למקווה, ואם אתה רואה שהבן שלך מאחר על ידי זה, אז תקח אותו אחרי זה עם הרכב שלך לישיבה.

וילד אחד שאל שאלה יפה, רש"י מביא מיד בהתחלה את דברי חז"ל שהתורה היתה צריכה להתחיל מהחודש הזה לכם, כי היא המצוה הראשונה, ושאל הילד והלא המצוה הראשונה הוא בפרשה זו היא 'פרו ורבו ומלאו את הארץ', יש מצוה להתחתן, יש על זה הרבה תירוצים אבל נהניתי מהשאלה, כי הילד מבין שאנחנו מתחתנים רק כי הקב"ה ציווה עלינו, האשה היא מצוה כמו אתרוג, ונעטוף אותה בקופסה יקרה של כסף, לטייל עם האשה ולעשות קניות עם האשה זה מצוה, המלאכים אמרו למשה רבינו להשאיר את התורה למעלה, ואז שאל אותם משה וכי אתם התחתנתם וכי יש לכם ילדים, כי זה כל התורה לעשות מארץ שמים.

פרנסה - רוחניות

כשיהודי ממהר אחרי התפילה להביא פרנסה לביתו, וכי זה נחשב לגשמיות, כמוכן שזה רוחניות, גשמיות זה לשבת כל היום בבית כנסת על קפה, למי יש כח לעמוד בחנות ולמכור, אבל אנחנו עושים את זה כי הקב"ה ציווה להביא פרנסה, וכשנסיים לחתן את הילדים נעשה חשבון כמה כסף צריך לחיות, כמה מקבלים לחודש מהפנסיה, אם עוד יהיה דבר כזה, כי בינתיים כולם משלמים פנסיה, ונראה אז אם זה עוד יהיה קיים, ונעשה חשבון כמה צריך לשלם שכירות ולקנות כל חודש מתנה לנכד שנולד, ואז נוכל להיות יותר שעות בבית מדרש, אבל בינתיים כל העבודה זה רוחניות, תמה אני על אלו שחושבים שאי אפשר לעשות מהגשמיות רוחניות.

רכב - רוחניות

רכב יפה זה לא גשמיות, רכב שלוקחים בו טרמפים ומסייעים לאנשים, זה לא גשמיות, רכב שלוקחים בו את הילדים לתלמוד תורה זה לא גשמיות, אברך סיפר לי שהוא שכר

הזמן לעשות חשבונות אם מדובר בשומרי תורה ומצוות או לא, אנחנו צריכים להודות להקב"ה שזכינו והורינו חינכו אותנו לתורה ומצוות, אבל מה הם אשמים, הם תינוקות שנשבו, הרי כולם נימולו במסירות נפש.

תינוקות שנשבו

וכמו שמסופר במדרש, שאליהו הנביא הגיע ואמר להקב"ה קנא קנאתי לד' כי עזבו את בריתך בני ישראל, אמר לו הקב"ה וכי אתה מדבר לשון הרע נגד עם ישראל, אתה תהיה עכשיו מלאך הברית, ובכל ברית שתלך אתה תבוא להודות שהם שומרים על התורה, זה מצוה קשה לקחת תינוק שבקושי נולד ולעשות לו ברית מילה, ואף על פי כן, רואים שמיליוני יהודים שלא יודעים כלום מתורה ומצוות, ומקיימים ברית מילה, בפרט אחינו היקרים בני ספרד, האבא מגיע ולובש כיפה על ראשו ועושה ברית מילה לבנו, בשמחה גדולה וסעודה יפה, בני ישראל היקרים, צדיקים אמרו במלחמת העולם השנייה, שיש מלא דרגות בתוך הגן עדן, כפי שרואים בזוה"ק שיש מלא היכלות ודרגות, והדרגה הגבוהה ביותר בגן עדן זה היכל קידוש השם, יהודי שנהרג על ידי גוי כי הוא יהודי, הוא מגיע במקום הגבוה ביותר, ואסור לנו לשאול שאלות למה דווקא היהודים האלו זכו להגיע לכזה מדרגה גבוהה, בהדי כבשי דרחמנא מה לך.

להתגונן בלי פאניקה

מוהרא"ש היה אומר בכל מלחמה להגיד מזמור פ"ג, כי הנה אויבך יהמיון ומנשאך נשאו ראש, צריך להתפלל על זה כל היום, כל הזמן להגיד עם השפתיים, רבש"ע שמור והצל את עמך ישראל, אנשים שואלים מה לעשות בתקופה כזאת, כל כך קל לעשות את זה, פשוט להגיד בשפתיים רבש"ע תשמור

אל תגיד לילד שיסתדר, כמו שלמדנו בגמרא קידושין דף ל'. שבזמניהם האמוראים היו לבושים אז במין סודר על ראשם, מטפחת כמו טלית, ור' חייא בר אבא ראה את ריב"ל בבוקר עם הבן שלו, כשהוא הולך עם איזה קערת נטילת ידים על הראש, כי לא היה לו זמן, והוא היה חייב לקחת את הבן שלו לתלמוד תורה, ור' חייא שואל אותו מה הסיפור איתך, ורש"י מסביר ששאל אותו למה הוא לא לבוש כראוי, וענה לו ריב"ל וכי קל בעיניך מה שכתוב והודעתם לבניך וגו' יום אשר עמדת לפני ד' אלוקיך בחורב, לקחת את הילד לתלמוד תורה זה ממש מעמד הר סיני, וחייבים לשמור שהילדים לא יפספסו יום אחד בתלמוד תורה, ולא יפספסו רגע אחד מהיום בתלמוד תורה.

מקווה

כל בחור באמת צריך מקווה, שלא יהיה כמו אלו שהולכים למקווה רק פעם בשנה בערב יום כיפור, ולא יהיה כמו אלו שלא מתרחצים, אלא מתיזים לעצמם משהו עם ריח טוב, ומסדרים קצת את השיער, ואז מתערבבים כל הריחות, ריח הטוב עם ריח הרע, יהודי ירא שמים גם אם קם מאוחר, אי אפשר לדבר איתו כל עוד שלא הלך למקווה, רק אחרי שהתרענן כמו שצריך אפשר לדבר איתו.

אין עוד מלבדו

בן אדם יושב ברכב ובמקום לשמוע חדשות הוא שומע שיר שהקב"ה כל כך טוב ואין עוד מלבדו, זה נקרא רוחניות, בן אדם יושב בבית ולא מרגיש את המלחמה, וטוב לו, אין ספק שזה כואב, מהרגע ששמענו את החדשות באמצע ההקפות היה לי צער גדול, כעת שדם יהודי נשפך כמים ושוחטים ורוצחים בני ישראל על ימין ועל שמאל, זה בכלל לא

עובר עליו, המטרה היא לא לבחון אותו, אלא להתחבר איתו ולהקשיב לו.

אי אפשר לקנוס ילד

מלמד שואל אותי כמה תקיף הוא צריך להתנהג עם הילדים אחרי שהוא אומר להביא ספרים לתלמוד תורה, ולא הביאו, אמרתי לו שלא כל דבר קשור לילד, מה לעשות שהאבא של הילד לא חושב שזה חשוב לקנות את הספר, אי אפשר לתת קנס לילד כשזה קשור להורים, כשילד מגיע לתלמוד תורה בשעה 11, אי אפשר לגרש אותו, צריך לדבר עם הוריו על זה, אם הוא לא חזר מההפסקה בזמן, אז צריך לשאול אותו, ופעם אחת לוותר לו, ואם זה חוזר על עצמו צריך לראות מה אפשר לעשות, אבל כשמגיע מאוחר לתלמוד תורה בדרך כלל ההורים שלו אשמים בזה, והמלמד שואל אותי שראה שבישיבה אני זרקתי בחור שהגיע מאוחר, אמרתי לו כי אצל הבחור ההורים כבר פחות קשורים לזה, בזמן חז"ל הבחור כבר היה אבא בעצמו, היום מתחתנים רק בגיל 24, אבל בעיקרון הבחור אחראי על עצמו, וכל זה בבחור אמנם אצל הילד מה הוא אשם, אבא שלו עוד לא סידר את הסוכה ואת המנורה משנה שעברה, והילד צריך חומש וסדור ואין זמן וכח לאבא...

להנעים התורה לילדים

אני זוכר שכשהייתי מלמד והגיע ילד עם חומש משומש שאח שלו כבר קרע את זה לגמרי, ולאבא שלו יש המון כסף הוא תרם בית כנסת גדול, ואמרתי לילד תראה את זה לאבא שלך, הוא חזר שאבא שלו אמר שהוא לא קונה חומש חדש, אני נתתי לו כמה דולר שילך לקנות חומש חדש, האבא שלו לא יודע בכלל שהוא עבר כיתה, ולא יודע מה הוא לומד, אבל גבאים יקרים יש טריק להכניס את ההורים בתמונה, תמתחו את הילד עם

על עם ישראל, כתבתי לבני ארץ ישראל שהם יכולים להתגונן בעת אזעקה אבל בלי פאניקה, הקב"ה שומר על עמו ישראל.

לא לספר לילדים דברים מפחידים

אל תספרו בסעודות שבת את כל הפרטים של המלחמה, מוח של ילד לא יכול לקבל את זה, ואפילו מבוגר לא יכול לקחת את זה, אנשים שעובדים כעת בתחום זה כמו עובדי זק"א מספרים על דברים מחרידים ונוראים, שכמה שהם כבר ראו מראות זוועה, הגיע עכשיו מצב שלא יכולים לראות ולקבל את זה, מרגישים שיצאו מדעתם, תגידו לילדים שיש מלחמה וצריך להתפלל על זה, שהקב"ה ישמור על עם ישראל, הילדים שלי חזרו היום ודיברו בפחד על הערבים, אמרתי להם שמצאתי אצלינו בבית ערבי, אן אראבער, והראיתי להם את המגרדת של התפוז"א, שנקרא באידיש ארייבער, גם הצד של חבילת הגפרורים נקרא רייבער, מצחיקים אותם קצת שלא יהיו בפחד, תספרו לילדים בסעודת שבת שיש אלוקים בעולם, והוא כאן איתנו.

אבות ובנים

אני מבקש מכל הגבאים של היכל הקודש, אני לא יכול להגיע לכל אחד, אני מקווה שהם שומעים את השיעורים, תכינו קצת ממתקים ומשחקים, ובמוצאי שבת תכריזו בקול: אבות ובנים, כל מי שרוצה ממתק ומשחק ילמד אבות ובנים, ואז הילדים ימשכו את ההורים שלהם לבוא ללמוד, יש מקומות שיותר קל ללכת הביתה לעשות הבדלה ולחזור, תעשו איך שנוח לכם, ואל תעשו משהו ארוך, רבע שעה – עשרים דקות, תתחילו מהשבוע פרשת בראשית, מוצאי שבת נהיה יותר מוקדם, תשבו עם הילד לכמה דקות, ותשאלו אותו איך היה בתלמוד תורה, מה לומדים שם, תקשיב לו, תראה את הדפים שהוא צייר, תתעניין מה

כבר התרגלו לזה לצערינו, פצוע קל הכוונה ליהודי שיסתובב בלי רגל כל חייו.

סגולת מצוות מזוזה – אריכות ימים

הצבא שלנו? הטנק שלנו? הקב"ה הוא שלנו, החומש הוא שלנו, המזוזה הוא שלנו, גם המזוזה שומרת עלינו דכתיב וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך למען ירכו ימיכם וימי בניכם, והגמרא שואלת למה נשים חייבות במזוזה והרי זו מצות עשה שהזמן גרמא, והגמרא עונה, וכי רק גברים צריכים לחיות, וכי נשים לא צריכות לחיות, ולכן חייבות במזוזה, התחננתי פעם לאיזה אברך שירד מהדרך, אחרי שלא הצלחתי להשפיע עליו שיניח תפילין ושישמור שבת, אמרתי לו שאני אשלם לו את המזוזה, ואני אבוא לשים לו את זה, ויכסו את זה עם הטפט של הדלת ולא יראו כלום, אבל הוא אמר שאשתו לא מסכימה, הרי זה ממש להכעיס, כי המזוזה שומרת עלינו, כשהילדים מלאים בפחד יש לבדוק את המזוזות, אם משהו קורה בבית יש לבדוק את המזוזות, בזוהר הקדוש כתוב על המזוזות, 'זו מוות' שהמזוזות מזיזים את המוות מהבית, אל תחפשו מזוזות זולות, כמו שאתם לא רוצים משקפיים בזול, ורק משהו יקר חשוב לכם, ככה תחשיבו את המזוזה.

תלכו לסופר ירא שמים, תשמעו איך הוא מדבר ותקנו ממנו מזוזה, אני זוכר כשהתחלתי ללמוד סופרות וכתבתי מגילה, עסקתי קצת במסחר עם סופרים, ונכנסתי לבית סופרים, מלא סופרים יושבים יחד וכותבים, וסופר אחד נמצא באמצע כתיבת ספר תורה, והוא צעק על סופר אחר, ואמר לו מילים שרק הגויים אומרים את זה, ידיי ורגליי רעדו לי, הבן אדם באמצע כתיבת ספר תורה, וככה הוא מדבר, וזה דברים שאי אפשר להחביא, אפשר לדבר כמה דקות עם סופר ולראות מי הוא, ותקנו מזוזה מירא שמים, וזה ישמור

כמה ממתקים ואז הם ימשכו את ההורים שיבואו ללמוד איתם, לוקחים כמה ממתקים ביד ומרימים גבוה וצועקים 'אבות ובנים', ואז הילד מבקש מאבא שלו שרוצה להישאר לאבות ובנים.

לא לבחון

האבא לא צריך להבין מה לומדים, כי הוא לא חייב לבחון אותו, הוא צריך רק להקשיב לילד, לשאול אותו איך הוא בתלמוד תורה, ואם הוא מתלונן שהרבי תקיף מדי שילך לבדוק את זה ויגיד למלמד שהבן שלו רגיש מדי, וכשישאל את המלמד למה הוא נתן לו סטירה והמלמד יגיד לו שהוא לא התנהג בדרך ארץ, האבא צריך ללמד את הבן שלו להתנהג בדרך ארץ.

אחרי שהדליקו אש באו להציל

אין מה לשמוע חדשות, המספרים של הנרצחים לצערינו הולכים וגדלים, ואין מה לשמוע בזה, ולשמוע את מה שהציונים מחזירים בעזה גם אין מה לשמוע, רבינו זי"ע מסאטמאר, אמר על זה משל, שהיה יהודי שהכניס אורח אצלו בבית, והאורח הדליק אש שם, ואחרי שכל הבית בער, הוא סחב את הבעל הבית והוציא אותו מהבית, והבעל הבית אמר שיש לו נס שהוא הכניס אורח, כי האורח הציל לו את החיים, אחרי שהאורח הצית את כל האש הוא עוד לוקח קרדיט על הצלת חיים, אותו דבר זה עם אלו שהסיתו יום וליל נגד הערבים ועלו להר הבית וכו' ואחרי זה אומרים שהם מצילים את העם מהרוצחים כי הם זורקים עליהם פצצות בעזה, בקום המדינה היה יראי השם שלא הבינו בזה, ואמרו שזה הארת פנים ואתחלתא דגאולה, שהקב"ה שלח לפני הגאולה, אבל הרב מסאטמאר בכה וזעק על דם יהודי, ומיום קום המדינה נשפך דם יהודי כל יום ויום, אנשים

מתקשר לחברה, והם אומרים לו שיבדוק למטה בארבע הרגליים, ואפשר לסובב קצת ימינה וקצת שמאלה עד שזה מתייצב, ככה זה בית חדש, לוקח קצת זמן עד שזה מתייצב, ולא מחזירים את המכונה בחזרה, כי הבחור הטוב ביותר עם האשה הטובה ביותר נוהגים במנהגים שונים, כל אחד מגיע מבית עם מנהגים אחרים, וזה לוקח זמן, וכמובן לדבר על זה, ולא לתת לכאב למלא את הלב, ולבקש הרבה מהקב"ה שיהיה לכם חן אחד על השני, כי אם אין חן, לא עוזר שום משחה וקרם, הוא רק יבכה שהוא בגיהנום, אבל כשהקב"ה שולח חן, יש אהבה אחוה ושלוש ורעות, ועל זה תבקשו מהקב"ה שיהיה לכם חן.

לדת מילדים של הערכה ומחמאות

ב"ה זכיתי ובערב יו"ט נולדה לי בת, כמובן שהייתי רוצה שאשתי תהיה בבית בחג, אבל הבנתי שצריך לתת לה קצת לנוח, ושלחתי אותה לנוח, גם אם לא כזה כיף לחזור הביתה אחרי הושענות ולארגן לבד את הבית ואת הארוחות, כי את האשה צריך לכבד, כפי שרבינו אומר שהאשה היא השכינה בבית, ואפשר להרגיש את השכינה בבית, ואם האשה צועקת תשאל אותה מה אתה יכול לעזור לה, אל תצעק בחזרה, תגיד שהיית שמח יותר אם יעירו לך בצורה יפה, ותגיד שאתה רוצה לחיות איתה בשמחה, ואתה רוצה לדבר איתה יפה, ותתנו הרבה מילים טובות, מתי היה הפעם האחרון שנתת לה מילה טובה, היום בבוקר אמרת לה שהסנדוויץ היה טעים? זה מילה טובה לסנדוויץ, תן לה מילה טובה משהו בשבילה, תגיד לה כמה שאתה מעריך אותה ומחבב אותה, מספרים שאיזה אשה מבוגרת שאלה את בעלה שהיא שמעה הנכדים מדברים כל כך יפה לנשותיהם, כמה שהם מעריכים אותה, ולמה אתה לא אומר לי את זה, אז הוא ענה לה, אני כבר אמרתי לך את זה בחדר יחוד, ואם אני חושב אחרת אגיד

עליך, אם יש לך מזווה אתה לא צריך לבנות מקלט.

קדושת שבת ולא גדרות

הציונים סמכו ובטחו על הגדר שבנו, כשסיימו לבנות הם התפארו שלא היה גדר כזה מימות עולם, ועכשיו ראו ילדים קטנים ערבים מטומטמים פתחו את זה כמו כלום, אחרי זה התפארו עם הבתים שלהם, כי הישובים שם נעולים עם מחסומים, רואים את זה גם בכניסה למירון, לכל הישובים יש שער גדול ואי אפשר להיכנס, ויש מצלמות, והם חיכו עד שהגיע רכב ונפתח ואז נכנסו, ובאמת בשני ישובים שיש רק שומרי שבת ולא הגיע רכב, לא הצליחו להיכנס, ואחרי זה נכנסו לתוך הבתים ולתוך חדרי המגן והמקלטים, ושום דבר לא עזר, כל המערכות של האזעקות והמצלמות לא עזרו, רק מזווה על פתח הבית יכול לשמור על עם ישראל.

ועכשיו יוציאו ספרים שלמים ותחקירים מי אשם, אבל אנחנו יודעים שמי שעובר על הפרשה מוגן, ומי שמניח תפילין שמור, ומי שיש לו מזווה מציל את עצמו, ואם הוא שומר שבת השבת תשמור עליו, כפי שמוהרא"ש כותב אין ספור פעמים, היו כמה בחורים שבאו מבתי חרדים וירדו מהדרך ל"ע, והלכו להשתתף בפסטיבל שהיה שם ליד עזה, אבל באמצע בער בהם הנשמה היהודית והחליטו לשמור שבת וללכת משם קודם שבת, וכך הצילו את החיים שלהם.

שלוש בית עם סבלנות

וצריך לעשות שבת יפה עם האשה והילדים, גם אם בהתחלה אחרי החתונה זה נראה שהשלוש בית לא מצליח, אתם צריכים לדעת שזה יכול לקחת זמן, בן אדם קונה מכונת כביסה, והוא רואה שזה לא יציב, הוא

שזה משהו אחר, ובמקום זה שילך לכבד את אשתו, ויסדר קצת את הבית לשבת.

כדי לקבל את החדשות האלו ולשרוד, חייבים את רבינו, ד' יעזור שנוכל להחזיק אצל רבינו, ולזכור להתפלל עבור עם ישראל, ושיהיה שבת שמחה ושקטה.

לך שהתחרטתי על זה, זה לא מצחיק בכלל, הנשים כל כך בוכות שהבעלים לא מסתכלים עליהם, מעניין לבעל רק אם המלחמה בצפון התחילה או לא, והוא חייב לדעת מה אמר הנשיא ומה אמר שר החוץ וכו', כי האברך הזה פשוט מנהיג את הכל, והוא חייב לדעת אם זה אותו נשק ששולחים לאוקראינה או

מלוח מלכה מוצאי שב"ק ממות מסעי תשפ"ו

שעל ידי זה תהיה בשמחה, ועל ידי זה תצא מהצרה שלך.

כי בשמחה תצאו, על ידי שמחה יוצא אדם מהגלות הפרטית שלו, חוץ ממה שיש את הגלות הכללית של כל עם ישראל, יש גלות פרטית לכל אחד ואחד, הן גלות של קטנות הדעת שאדם חושב שהקב"ה מואס בו ואינו חפץ בו, ויש לו לזה ראיות ברורות שמן השמים לא צריכים אותו, או שיש לו ראיות ברורות שהצדיקים לא צריכים אותו וממאסים בו, הוא משוכנע שהוא האדם הגרוע ביותר, וזו גלות נוראית.

ויש לפעמים גלות פרטית שהיא לא רק במוח ודמיון, אלא במציאות, האדם מרגיש כאבים ויסורים בידיו וברגליו, ירחם השם כשיש לאחד מחלה, או שיש לאדם בעיות בשלום בית או בפרנסה, כל אחד עם הגלות הפרטית שלו.

רבינו מחזק אותנו ואומר לנו שעל ידי

בקריית ברסלב ליברטי נ"י.

אגוטע וואך, שתבוא עלינו שבוע של ישועות ורפואות, במוצאי שב"ק נוהגים להתאסף לסעודת מלווה מלכה ולספר סיפורי צדיקים, אבל צריך לדעת איזה סיפורים לספר, כי צריך לספר רק סיפורים שיכולים להשפיע עלינו לטובה, שגם אנחנו נזכה לעבוד את הקב"ה כראוי.

רבינו דיבר המון מחשיבות מידת השמחה, ומי שלומד את מכתבי מוהרא"ש ואת ספריו, יראה שהכל תלוי בשמחה, אבל ממש הכל, בפרט בשנותיו האחרונות של מוהרא"ש כשכתב כרכים שלמים של ספרים בכל שנה, הוא כותב שם שהכל תלוי בשמחה, כל הצרות שיש לאדם זה רק כי הוא לא בשמחה והוא לא מחיה עצמו בנקודות הטובות שלו, מוהרא"ש כותב כל הזמן: תחפש את הנקודות הטובות ואת החסדים שהקב"ה עושה עמך, ותתעמק בהם ותודה להקב"ה על כך, תחפש משהו אחד קטן על מה להודות להקב"ה ותראה

ואמר שרבינו כשהיה ילד לא אמר את הברכה 'שלא עשני גוי', ושאל אותו המלמד למה דילג על ברכה זו, וענה שכבר בירך בבוקר כי חיפש במה להחיות את עצמו.

• על אף שהסיפור על הצדיק הוא פלא גדול, כי אנשים פשוטים יכולים להיות שבורים ועצובים, אבל הצדיקים תמיד בשמחה, אני זוכר שפעם אחת דיברתי עם מוהרא"ש בענין זה, אני לא זוכר בדיוק על מה התלוננתי אולי כי חלקו עלי וכדומה, ואז אמר לי מוהרא"ש: ומה איתי, הרי גם עלי חולקים, עניתי: מוהרא"ש לכל הפחות צדיק והוא יוצא מורוח מכל העולם הזה, ואני לא צדיק וסתם יש מחלוקת עלי אין לי לא עולם הזה ולא עולם הבא, אמר לי מוהרא"ש: וכי אני צדיק? הוא אמר את זה בכזה בשכרון לב, וזה באמת פלא איך הצדיקים כל כך שבורים.

• אני זוכר שפעם אחת ראיתי איך שדיבר מוהרא"ש עם אחר מחברי ואמר לו: האם אתה יודע כמה אני שבור וקרוע בקרבי? אין לך מושג כמה לבי קרוע לשברי שברים, ואמר לו מוהרא"ש שיקח נייר ויקרענו, וקרעו, ואמר לו מוהרא"ש תקרע שוב את הקרעים, וכך קרע שוב ושוב עד שהגיע לנקודה שכבר אי אפשר לקרוע יותר, ואמר לו מוהרא"ש, כך לבי קרוע לגזרי גזרים. וזה פליאה כי מוהרא"ש היה צדיק גדול שלמד כל היום והתבודד כל היום ומהיכן יש לו שכרון לב, וכנראה שגם הצדיקים צריכים חיזוק והם החיו את עצמם בברכת שלא עשני גוי.

• רבינו סיפר שפעם אחת היה צדיק גדול שהיה כל כך שבור, ולמד את הגמרא [בר"ה יז.] על כתות בני אדם, מה שיעשו איתם בעולם העליון, והגמרא מספרת שיש כת אחת של פושעים שיורדים לגיהנום לשנים עשר חודש וגופן כלה לגמרי, ולאחר מכן נשמתן נשרפת ורוח מפזרת תחת כפות רגלי הצדיקים. והצדיק כל כך החיה את עצמו בגמרא זו ואמר: אני כבר חשבתי שלא יהיה איתי כלום, וכעת אני רואה שלכל הפחות אהיה תחת כפות

השמחה יכול האדם לצאת מהגלות שלו, שמחה היא עולם החירות, כשהאדם שמח הוא בן חורין, משוחרר מכל עול וצרה, מוהרא"ש מביא את דברי התנא ר' שמעון בתיקוני זוהר, שאותיות 'בשמחה' הן אותיות 'מחשבה', והכוונה שבשעה שהאדם שמח יש לו מחשבות נקיות, יש לו מח נקי, והוא יכול לשלוט על המחשבות, יש לו ישוב הדעת, הוא יכול לחשוב מהקב"ה, ולכן רבינו דיבר איתנו הרבה משמחה ואמר לנו 'מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד', ומוהרא"ש אמר שאם רבינו אמר לנו שזו מצוה להיות בשמחה על כרחך שכל אחד ואחד יכול לקיימו, כי אם שמחה היא דבר שנוגע רק לחלק מעם ישראל, איך יכול רבינו לומר לנו שזה מצוה להיות בשמחה, ועל כרחך שכל אחד יכול להיות בשמחה.

• ואם יאמר האדם, במה אני יכול להיות בשמחה, הרי כל כולי מוקף ביסורים, כל כולי צער ועגמת נפש, כל כולי מרוחק מהקב"ה, חייב האדם לדעת שאם רבינו אמר לנו להיות בשמחה, על כרחך שיש אפשרות לכל אחד להחיות את עצמו ולהיות בשמחה, והאדם יכול להיות בשמחה בעצם דבר זה שהוא נברא כיהודי ולא כגוי, עם זה לבד יכול האדם להחיות את עצמו.

• ועל זה אני רוצה לספר את הסיפור על הרה"ק הקדושת לוי זי"ע שפעם אחת הגיע לתפילת שחרית בבית המדרש, והתחיל לברך את הברכות בקול רם, ודילג על הברכה 'שלא עשני גוי', ושאלו התלמידים ילמדנו רבינו למה לא אמר ברכה זו, וענה הצדיק, ברכה זו כבר בירכתי מיד בבוקר, כי כשקמתי בבוקר ונטלתי את ידיי הייתי מאוד שבור בקרבי, ולא מצאתי בי דבר אחד טוב, ואז התחזקתי בברכה זו 'שלא עשני גוי', לכל הפחות אינני גוי, ובזה החייתי את עצמי.

• זה מעניין שמוהרא"ש אמר פעם אחת שהגה"ק ר' יוסף חיים זוננפלד מרא דארעא דישאל, סיפר את הסיפור הזה על רבינו,

טרוד ואינו יכול להכניס את מוחו בלימוד, יש לו עדיין עצה מרבינו, לגרוס את הלימוד, אין צריכים בלימוד רק האמירה.

מגיע ליל שבת ושבת אחה"צ, שבתות ארוכות, מה יש לו לאדם לעשות בשעות ארוכות אלו, אם לא שילמד קצת משניות וגמרא, אני מאוד מקווה שאתם לא מכניסים הביתה את כל המגזינים והעיתונים, אל תהיו טפשים, אנשי שלומינו שכבר טעמו מהיין הונגרי, טעמו קצת מהשכל של רבינו, כבר לא יוכלו להטעות את עצמם, כפי שאמר רבינו [חיי מוהר"ן סימן ר"ס] שכבר אי אפשר להטעות את אנשי שלומינו אחרי שטעמו מהיין ההונגרי. וכל דברי ההבל של נשיאות ארה"ב ומלחמות רוסיה וכו' והבורסה שעולה ויורדת, את מי זה מעניין, אני מקווה שאנשי שלומינו חכמים ולא מכניסים את כל המגזינים הביתה, הם כולם בבחינת גרף של רעי, בבית היהודי מכניסים רק את השכינה הקדושה.

ובשבת שיש הרבה זמן גם אחרי שאוכלים ושרים ונחים ומבלים עם הילדים עדיין נשאר זמן רב, אז פותחים את הגמרא וגורסים דף אחרי דף עד שמסיימים מסכתא ועוד מסכתא, ופותחים משניות וגורסים פרקים, פרק אחרי פרק, עד שזוכים לגרוס ח"י פרקים, א מחיה, רק את הדברים האלו לוקחים איתנו לעולם הבא.

כשהאברך צעיר הוא רוצה להיות 'מוצלח', הוא רוצה להיות זה 'שעשה את זה', אבל זה רק לכמה שנים, עוד כמה שנים כולנו נשב בבית המדרש מבוגרים וזקנים, וכל אלו שהפכו את העיר ואת הקהילה בסוף יושבים זקנים בבית מדרש וכו', השנים עפים במהירות, ואם זכה ולמד עליו נאמר 'זקני תלמידי חכמים כל זמן שמזקינים', אשרי הבחור והאברך שישב ולמד למען השי"ת.

בחור לא צריך מגיד שיעור ולא משגיח, הוא יכול לבחור בגמרא ובמשניות וללמוד רק לשם השם בלי לבדוק כל הזמן אם המגיד

רגלי הצדיקים, ולא יהיה ממני 'כלום', אלא יהיה ממני 'משהו', אני אהיה תחת כפות רגלי הצדיקים, יש גוים שעסוקים כל היום בדברי הבל, קונים בתים ומוכרים בתים ועושים כסף וכו' אבל בסוף מתים ואין מהם כלום, אבל היהודי כמה שירד נמוך, עדיין יהיה ממנו חלק בגן עדן תחת כפות רגלי הצדיקים.

אפשר לראות שהס"מ מנסה לשכנע כל הזמן את האדם כמה שהוא 'כלום', וכמה שהוא כבר אבוד, וכך הוא תופס את האדם ברשתו, מה הסיבה שהאברך לא מוכן לבוא לבית מדרש להתפלל, והוא לא מוכן לפתוח את התהלים ולהגיד כמה מזמורים, הכל זה רק בגלל שהוא משוכנע בעצמו שהוא לא שווה כלום, ומה זה כבר יועיל לו, מה הסיבה שהאברך לא מוכן לפתוח את החומש ולגרוס כמה פסוקים, הכל בגלל שהוא חושב שהוא בין כה אבוד.

זעקנו השבוע חזק חזק, והתחילו חומש חדש, כדאי שכל אחד יחזק את עצמו ויחיה את עצמו ויקבל על עצמו להתחיל ללמוד כל יום קצת חומש, כי רק זה מה שישאר לאדם לנצח, מוצאי שבת זה זמן של סיפורי צדיקים, אז אספר מה שכתוב בפרק שישי של משניות אבות [משנה ט'], בפרק שישי יש רק ברייתות ולא משניות, שנו חכמים בלשון המשנה, ומסופר שם סיפור על ר' יוסי בן קיסמא שהלך בדרך, ופגע בו אדם אחד וביקש ממנו שיבוא לדור במקומו ויתן לו אלף אלפים דינרי זהב ואבנים טובות ומרגליות, אמר לו ר' יוסי בן קיסמא אם תתן לי כל הכסף והזהב והאבנים הטובות שבעולם איני דר אלא במקום תורה, כי את כל הכסף יש רק לכמה שנים, ובשעת פטירתו של אדם אין מלוין לו לאדם לא כסף ולא זהב ולא אבנים טובות ומרגליות אלא מעשים טובים בלבד.

מה האדם לוקח איתו לעולם האמת, רק את פסוקי החומש שלמד, ואת פרקי המשניות שלמד, מה יעשה האברך שאינו מבין את הלימוד, גם אם הוא יכול להבין אבל הוא

הגיע הוא ראה את רב העיר יושב על ספריו באמצע לימודו והוא בוכה אל ד', רבש"ע אני רוצה להיות ירא שמים, רבש"ע אני רוצה לשכוח ממך, אני לא רוצה לשכוח שעוד מעט אהיה גוסס ואחרי זה אהיה מת ואקח איתי רק תורה ותפילה, וכך בכה והתבודד, ואז הבין ר' נתן מה רבינו רצה ממנו, שאפשר לשבת על הגמרא ולהיות דבוק אל ד' ולדבר איתו.

קיבלנו מרבינו מתנה כה טובה, המתנה של התבודדות ותפילה, ומתנה זו היא לא רק כשהאדם צועק אל ד' שרוצה להיות ירא שמים, אלא לכל דבר ודבר שהאדם עובר, אם אין לך כסף להוצאות שבת, תבקש על זה, רבש"ע תעזור לי שיהיה לי כסף, רבש"ע תעזור לי שיהיה לי פרנסה.

מוצאי שבת זה זמן של סיפורי צדיקים, וקראתי לאחרונה ספר על הגאון ר' חיים קנייבסקי זצ"ל שכשבא אליו אינסטלטור [פלאמבע"ר] לתקן צינור שהתפוצץ, שאל אותו ר' חיים: איך אתה מבקש על פרנסה בימים הנוראים, וכי אתה יכול לבקש שיתפוצצו הצינורות אצל בני ישראל, הרי זה לא מתאים לבקש שיהיה רע לאחרים, ואמר האיש שבאמת אינו יודע איך להתפלל, ואמר לו ר' חיים אני חושב שתתפלל להקב"ה שאם ח"ו נגזרה צרה על אחד מישראל, שימות או שיחלה ח"ו הוא או אחד מצאצאיו, יחליף הקב"ה את הגזירה בממונו שיתפוצץ צינורו ושלא יענשו האדם וילדיו, וכך האדם יקבל את ענשו וגם אתה תרוויח.

וכשקראתי את הסיפור נזכרתי ממה שהיה אצל ר' נתן שפגש את אחד מתלמידיו, ושאלו ר' נתן, מה אתה עושה לפרנסתך, אמר לו התלמיד שהוא עוסק בחברא קדישא, אמר לו ר' נתן שאינו מרוצה מזה, כי אם לא יהיה לו להוצאות שבת הוא ילך לפינה לבכות אל הקב"ה שרוצה פרנסה, ועל ידי זה תהיה לוייה בעיר והוא יקבל את פרנסתו, לכן אמר לו ר' נתן: עדיף שתמכור שעונים, וכשלא יהיה לך

שיעור רואה אותו, מה שכן צריך בישיבה זה ראש ישיבה שיחזק שוב ושוב עם דרשה אחרי דרשה, כי שוכחים כל הזמן מהמטרה, יוצאים החוצה ורואים שהכל זה כסף וכבוד, כבוד וכסף, עם כמה תאוות רח"ל, לכן צריך לשמוע שוב ושוב את דברי רבינו.

- והעיקר זה להתחזק ולהחיות את עצמינו, אסור להסתובב עם מחשבה 'אני לא שווה כלום', לפעמים מחשבה זו נראית כמו מחשבה של פרו"ם ויראת שמים, כי האדם מסתכל על עצמו ורואה שאין בו כלום, אבל זה יכול להביא את האדם לדברים מפחידים מאוד, אנשים עוזבים את הכל אחרי מחשבות נוראות אלו, כי על מה יש להם להניח תפילין וללכת להתפלל שחרית מנחה וערבית ולעשות סעודות שבת אם הם בין כה לא שווים כלום, האדם חייב להחיות את עצמו והוא חייב לדעת: הקב"ה אוהב אותי, אף כשנפלתי הוא מצפה שאדבר איתו.

- למשל לילד שיצא רח"ל לתרבות רעה וברח מבית הוריו, ירחם השם מה שמשפחות יקרות עוברות כשהילדים מחפשים דרכים חדשים, יכול לעבור תקופה ארוכה שלא שומעים מבניהם, וסוף סוף רואה האבא על צג הטלפון שבנו מתקשר אליו, לא משנה לאבא בכלל איך הילד לבוש ואיפה הוא נמצא, הוא רק שומע שהילד אומר 'אבא', הוא מיד מתרגש ומקבל נחת רוח, אותו דבר זה כשיהודי צועק מבור תחתיות 'אבא', ואומר אנן בעינן למהוי קמי מלכא, אדם נפל רח"ל לפגם הברית וצועק משם, רבש"ע תעזור לי, רבש"ע אני רוצה להיות טוב, אני רוצה להיות ירא שמים, אין לך דבר גדול מזה.

- מוצאי שבת הוא זמן של סיפורי צדיקים, ומסופר שבשעה שרבינו נקרא לבוא לעיר ברסלב, הוא התנה עם ראשי הקהילה שהוא מוכן לבוא לברסלב אך ורק בתנאי שר' אהרן יהיה רב העיר, רבינו קרא לו 'הערליכער רב', ובשעה שר' נתן התקרב לרבינו אמר רבינו לר' נתן שילך לראות את רב העיר, וכשר' נתן

קושיות על האמונה רח"ל.

וכשיש רח"ל קושיות על האמונה העצה היא ללכת להתבודד ולבקש על כך מהקב"ה: רבש"ע עזור לי שלא יהיו לי קושיות עליך, שלא יהיו לי תרעומות עליך, שאדע שאתה טוב ורחמן. בשבוע שעבר הלכתי לבקר אחד מחסידי ברסלב בבית החולים, האיש מדוכא ביסורים מכף רגל ועד ראש, והוא אומר לי: הקב"ה צודק בכל מעשיו, אין לי ח"ו שום קושיא על הקב"ה אבל אין לי כח ליסורים ואני מבקש מהקב"ה שיקח אותם ממני, ובכל זאת אומר שוב שהקב"ה צודק בכל דבר שעושה לי. אלו דיבורים שאי אפשר לאמרם סתם אלא באמת, וזוכים לכך רק על ידי תפילה והתבודדות, כשכל יום מבקשים מהקב"ה כמה שניות או כמה דקות: רבש"ע תעזור לי שתהיה לי אמונה חזקה, רבש"ע תעזור לי שיהיה לי פרנסה שאוכל לצאת מהחובות שלי, רבש"ע תעזור לי שיהיה לי נחת מילדיי, ושאוכל להקדיש להם זמן.

ב"ה הקריה גדלה, ולא כולם יכלו להגיע לסעודה שלישית, לכן אגיד שוב את מה שכבר דיברנו היום בסעודה שלישית, בפרשתינו אנו מוצאים שבני גד וראובן וחצי שבט מנשה באו לומר למשה רבינו 'גדרות צאן נבנה למקנינו פה וערים לטפינו', הם ראו שיש שם הרבה נדל"ן וביקשו מקום לבהמות וגם לילדים, ואומרים על זה חז"ל שהם היו טפשים, כי חשבו קודם על הבהמות והנכסים ורק אחרי זה על הילדים, ועליהם נאמר לב כסיל לשמאלו, ועל משה רבינו נאמר לב חכם לימינו, ולכן ענה להם 'בנו לכם ערים לטפכם וגדרות לצאנכם', קודם ענה להם על הטף ורק אח"כ על המסחר והצאן, והמדרש מסיים שם שלא זכו לברכה במסחרם כי הם שכחו להביט קודם על ילדיהם.

ומזה ילמד האדם שקודם כל צריך האדם לראות היכן ימצא זמן לביתו ולילדיו, ולא להביט קודם כל על הפרנסה והכסף, ולצערי הרב הרבה אנשים מחריבים את כל הבית ולא

להוצאות שבת ותבכה אל ד', יעזור הקב"ה ויהיה שידוך, בחור ונערה יוושעו וההורים יוושעו ואתה תרוויח פרנסתך. ומישהו שאל אותי 'מי יעבוד בחברא קדישא', אמרתי לו שהמתנגדים שלא מאמינים בהתבודדות יעבדו בחברא קדישא, כי הם לא יבקשו מהקב"ה על פרנסה, אם לא יהיה להם הוצאות פרנסה הם יפתחו עוד כרטיס אשראי ויקחו הלוואה נוספת מחברים.

ואם אחרי שהאדם כבר התחנן אל ד' לפרנסה ועדיין לא נושע, עדיין הצ'קים חוזרים והמצב בבנק נורא ואיום, יש לו רק עצה אחת, לחזור שוב אל הקב"ה ולבקש ממנו ולומר לו: רבש"ע עזור לי שלא יהיו בלבי קושיות עליך, ועדיין אאמין בך ואבקש ממך שתסייע לי לפרנסתי.

כל הקושיות שנכנסים ללב האדם נגד האמונה, מגיע מהעבירה הנוראה של פגם הברית, אמרו בחדשות שבנין גדול התרסק ולא ידעו ממה זה קרה, והגיעו המומחים ואמרו שנודע להם שהיסוד של הבנין לא היה טוב, כי אם היסוד לא טוב הכל יכול ליפול, ואם יש יסוד חזק שום דבר לא נופל, פגם הברית הוא פגם במידת היסוד, הקב"ה יסד את הבריאה שאות ברית קודש הוא היסוד של הכל, וכשהאדם ח"ו פוגם ביסוד, שהוא מפקיר את עיניו רח"ל, הרי הוא מסכן את כל הבנין.

צריך המון המון חיזוק על ענין זה של שמירת עיניים, כפי שאמר לנו מוהרא"ש שאף בדור המבול לא היה את הניסיון שיש היום, כל ילד קטן יכול להשיג את הכללוך הנורא שיש בעולם, ואם יש לילד הורים חכמים או הורים שלא יודעים או שלא קולטים מרוב טירדה שהם מחטיאים את ילדיהם, יש להם בבית כלים ולא קולטים שהילדים מצליחים להגיע ולחדור לדברים הגרועים ביותר, הרי אני מקבל אין סוף מכתבים מבחורי ישראל איך שנפלו לחטאים 'בתוך הבית' בכלים של הוריהם, וכשכבר נופלים בעבירות של שמירת עיניים מאבדים את המוחין ומגיעים

לאסור את הכל, וכך זה בבית, לדבר יפה, עם מילה אחת אפשר להשכין שכינה בבית, וח"ו לצעוק בבית, ואפשר לזכות לכך רק על ידי התבודדות ותפילה.

היום היארציית של הישמח משה זי"ע, ידוע שבכל ימיו כל כך ציפה לגאולה שלימה, ובפרשת כי תבוא הוא מביא בספרו ישמח משה, שתמה ביותר איך יכול להיות שמשיח לא מגיע אחרי כל כך ריבוי תורה ותפילה, והודיעו לו מן השמים שכל זה קורה מריבוי פגם הברית, ואנשים לא יודעים את גודל החטא. לצערי הרב לא מדברים מקדושה לילדים ולבחורים, והם נופלים בחטא, ומבחוץ הכל נראה טוב, אבל זה מעכב את הגאולה, ברוך השם שמוהרא"ש לימד אותנו לדבר מזה, וכאן במוסדות מדברים לילדים מקדושה, גם בתלמוד תורה וגם בבית פיגא וגם בישיבה מדברים מקדושת הברית, והחובה מוטלת גם על ההורים לדבר מזה לילדיהם שאם רוצים שהילדים לא יהיו חולי נפש, יש להם לשמור על אות ברית קודש, ולא להסתכל בסמארטפון, גם אם משהו אחר רוצה רק להראות לו משהו, צריך ללמד אותם לא להסתכל בכלים אסורים, וגם לא לקחת כרטיס SD של משהו אחר, אפשר להפסיד את החיים ברגע רח"ל, מי שלא שומר על עינו נכנס למרה שחורה, ומאבד את השמחה והטעם הטוב בחיים, ד' יעזור שנציית לרבינו וכך יהיו לנו חיים טובים ומאושרים.

איכפת להם מה קורה בבית, העיקר זה הכסף, יהודי ירא שמים מביט קודם כל על ילדיו, ומתעניין עליהם בכל עת, וכשפוגש את המלמדים הוא מיד שואל את המלמדים על ילדיו ומעודד את המלמדים, ובפרט ילדים קטנים שלומדים עברי צריכים עזרה וסיוע מההורים לדעת את העברי כראוי.

ונחזור לדברים שדיברנו, בשמחה אותיות מחשבה, על ידי שהאדם בשמחה הוא מקבל מוחין ומחשבות טובות, וזה על ידי שמחיה עצמו בזה שהוא יהודי, ומחיה את עצמו שהקב"ה אוהב אותו, ומחיה את עצמו במצוות, מחיה את עצמו בציצית, מחיה את עצמו במזוזה, מחיה את עצמו בשבת קודש, מחיה את עצמו בזה שאוכל כשר, מחיה את עצמו בזה שיש לו פיאות וזקן, כפי שרבינו אמר: מה לו לאדם לדאוג אם זוכה לצאת מהעולם הזה עם זקן ופיאות.

השבוע יהיה ר"ח אב ובו יחול הילולת אהרן הכהן, וקראנו על זה בפרשתינו, היארציית היחיד שכתוב בתורה יום הפטירה, וכל הענין של אהרן הכהן היה שלום בית, לוותר אחד לשני, לתת מילה טובה אחד לשני, וכשיש כבר ילדים נשואים אומרים להם מילה טובה אחד על השני, וכך מרבים שלום בית אצלם, בכל מקום שרק אפשר ליתן מילה טובה יש לתת, לא צריך להיות מומחה גדול לתת מילים טובות, כל ענין השלום בית זה בפה, להגיד כמה מילים טובות, כפי שרואים בפרשתינו ענין הנדרים, במילה אחת אפשר

יום הכיפורים תשפ"ז בצל ראש הישיבה שליט"א
בקרית ברסלב ליברטי נ.י.

⚠ מדור זה נכתב מפי השומעים ויתכן
שהדברים לא מדויקים או לא הובנו כראוי

- בליל יו"כ דיבר קודם כל נדרי, והתחיל עם הפסוק 'כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני ד' תטהרו', ואמר שאף שאינו ראוי לדבר מ"מ הצדיקים נתנו על כך משל, שבשעה שאדם רואה אש דולקת ובוצרת הרי הוא צועק 'אש אש', ואי אפשר להקשות עליו אם הוא ראוי לצעוק או לא ראוי לדבר בפני אחרים, כי הוא בא להציל, כמו כן כשנעמד לדבר בפני הציבור זה רק לעורר אותם ולהציל אותם, ושיזכרו שעומדים לפני ד' להיטהר.
- אמר שהיצר תמיד מנסה להכניס עניויות של שקר, ואומר לאדם, מי אתה, אין לך בכלל על מה להתפלל ביו"כ, בין כה לא מקשיבים לך, ויש אנשים שחושבים שאין צריכים כלל לבוא לבית המדרש ביום כיפור, כי הם רחוקים מאוד מהקדושה, ואמר שאדרבה, צריכים לתקן שכל הלומדים והרבנים והצדיקים ישארו בבית ביום כיפור, כי הם לא צריכים את היום הזה, ודווקא אלו שמרגישים רחוקים מאוד, הם צריכים לבוא לבית המדרש ביום כיפור, כי היום הזה נעשה דווקא לאלו, דווקא לאלו הרוצים לברוח מבית המדרש מרוב ריחוק, כי היו"כ יקרב אותם בחזרה, וכל מי שחושב שהוא יותר רחוק צריך עוד יותר לשמוח ביום זה.
- וסיפר שמוהרא"ש סיפר על בחור אחד שלמד בלאדז', ישיבה של לומדים, והיה שם בחור אחד חסיד ברסלב, שהיה מלא בתמימות ופשיטות, ולא הבין כל כך עמוק את הגמרא, אבל בכל לילה בכה בתיקון חצות והתבודד בינו לבין קונו, והבחורים צחקו עליו כל הזמן, פעם אחת אמר לבחורים, אני רוצה להגיד לכם משהו: אתם לומדים טוב, ואתם מבינים את הגמרא, ויש לכם טעם בלימוד, ולכן אתם לא צריכים את בית המקדש, אבל אני לא מבין את מה שאני לומד, אני חייב את בית המקדש ולכן אני קם מוקדם ובוכה על כך. המילים האלו נכנסו להם ללב, וכל החבורה שם התקרבה לרבינו.
- והדברים האלו נכונים לכל המרגישים רחוקים מהשי"ת, שדווקא הם צריכים את הבית מקדש, דווקא הם צריכים את היום כיפור, כמו שהבחור היה צריך את התיקון חצות דווקא כשלא הבין את מה שלמד.
- אמר שלובשים את הקיטל מחמת ב' טעמים, א' כדי להזכיר את יום המיתה, ב' כדי לזכור שהקב"ה מוחל לנו על עונותינו, מלבין את העונות.
- דיבר על היצר הנורא שיש בדור זה, הס"מ הצליח לחדור לבתי ישראל הכשרים, כי ברוב חכמה עשה שיחשבו שחייבים את

רבים הוא הולך לעשות עבירות והיא הולכת לעשות עבירות, ולכן תתן להם כמה פרוטות והשלום יחזור לביתם, והתלמיד התחיל לרעוד כשראה שרבינו רואה הכל. ואמר שלכן מותר לכל אחד לבקש על פרנסה, כי על ידי זה יהיה לו שלום בית וינצל מעבירות, ואין זה צווח ככלב, כי צריך פרנסה למען הקב"ה כדי שיוכלו לקיים המצוות ולחיות בקדושה וטהרה.

אמר שכשאבא רואה שאחד מהילדים שלו לא נמשך לתורה או לתפילה, שידע שכעת הוא הזמן הראוי והנכון לפעול, שיוציא מהפה עוד תפילה ועוד תפילה, כי כל תפילה פועלת וקובעת, שאף אחד לא יזלזל בכוחותיו וידע שיכול לפעול ישועה, והקב"ה שומע כל תפילה וכל אנחה וכל דמעה, ויכול לבקש עבור אשתו וילדיו ונכדיו, ואף אם כבר התפלל כל כך הרבה ימשיך ויתפלל שוב.

וסיים את דבריו בבקשת מחילה מכל הקהילה, שאם פגע באחד זה רק מזה שהוא כל כך טרוד, ואמר שאין לו שום מטרה להיות מנהיג, והוא ברח מהאדמורו"ת, ואם לא היה נתקרב היה מנהיג, והתקרב כי רצה לעבוד את ד' בצנעה, אבל הקב"ה סיבב אחרת, ומוהר"ש אמר לו לפתוח ישיבה ותלמוד תורה ולחזק את האברכים, וכעת הוא חייב להנהיג את הקהילה, ועל ידי זה אנשים נפגעים לפעמים והוא מבקש שימחלו, וכן ביקש שיתפללו עבורו בתפילות שיהא לו כח להמשיך בעבודה קדושה זו.

למחרת יום הכיפורים דיבר ב'דף שיעור' מהגדולה של התקרבות לרבינו בימים אלו, כי יש אנשים שמרגישים מאוד גבוהים ביום הכיפורים ומקבלים על עצמם קבלות גדולות, ולמחרת יו"כ נופלים לגמרי כי מתאכזבים שרואים שלא קרה כלום עם כל המעלות הגדולות, אבל מי שמקורב לצדיק יודע שאף אחרי יו"כ ממשיכים ללמוד דף גמרא, והולכים לשחרית מנחה וערבית, ועוברים על הפרשה, כי הצדיק אומר לאדם, שקדושת

הסמארטפון לפרנסה, ובדרך הטבע אינו רואה איך להינצל מגזירה זו, אבל כשמגיעים זמנים קדושים כמו ר"ה יו"כ והושענא רבה, הם ימים שאפשר לפעול אצל הקב"ה אף בדברים שלא נראה שאפשר להינצל מהם, ולכן אומרים בהוצאת הס"ת בליל כל נדרי את הפסוקים 'אור זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה, פלגי מים ירדו עיני על לא שמרו תורתך', ובאמת יש סודות עמוקים בב' פסוקים אלו שנתקנו לומר בליל קדוש זה על ידי האריז"ל, אבל בפשטות הכוונה שכל הצרות וכל היפך השמחה מגיעים רק בגלל שלא שומרים על העיניים, ולכן מזכירים את הפסוק בליל קדוש זה, שנזכור לבכות להקב"ה שנוכל להסתדר בחיים בלי ראיות אסורות, שיהיה לנו מוח נקי ועיניים נקיות ובית נקי.

הזכיר את דברי התיקוני זוהר שמי שמבקש על פרנסה באלו הימים הוא כמו כלב הצווח הב ה, ואמר שלכאורה קשה מאוד, כי אם לא יבקש כעת על פרנסה אימתי יבקש, הרי דווקא כעת הוא זמן ראוי ונכון לבקש על כל השנה, ותירץ שיש שני אופנים של בקשה, יש אופן שאדם בא לבקש כשהוא מלא בטרונאי וטענות כביכול נגד הקב"ה, ואז הוא נראה ככלב הצווח הב ה, אבל מי שבא לבקש ברחמים ובתחנונים בוודאי שראוי ונכון לו לבקש על כך באלו הימים.

ואמר שאת התירוץ הקודם כבר אמר כמה וכמה פעמים, אבל כעת באמצע הדיבורים הוא חושב על תירוץ חדש, כי בזוה"ק בפרשת בלק כתוב שכשהעני בא אל הקב"ה בטענה שאין לו פרנסה, הקב"ה עסוק רק איתו ומשתעשע איתו, כי הוא בוכה מלבו, תפלה לעני כי יעטוף, ולכן לפי זה יכול כל אחד ואחד לגשת אל הקב"ה ולבכות את לבו כעני בפתח ולקבל את מבוקשו והקב"ה בוודאי ישתעשע איתו ויתן לו ישועה מן השמים.

וסיפר שרבינו נתן פעם אחת לתלמידו ר' אבריימ'ל שישלח כמה פרוטות לבלן, כי הוא רב עם אשתו מחוסר פרנסה, וכשהם

ומבקשים מהאדם שפגם שירחם עליהם ויתפלל עבורם ויתקן אותם שלא ישארו בין הקליפות, והישמח משה אמר שהוא רואה אותם איך שהם באים ובוכים, ולכן יש פחד נורא בליל כל נדרי וגם בהושענא רבא, כי הם מבקשים שירחמו עליהם.

אחד שאל מה הכוונה 'ותצילנו מכל גזירות קשות ואכזריות' וכי הקב"ה עושה גזירות קשות, הרי בוודאי הכל לטובה, וענה שבוודאי צריך להתחנן שהקב"ה ירחם עלינו, בכל הדורות עברו בני ישראל שחיטות נוראות, כעת יש כמה שנים טובות בארה"ב ומבקשים שהקב"ה ירחם הלאה, ואסור בעת התפילה לומר שהכל לטובה, אלא חייבים להתפלל.

כפי שהיה פעם אחת אצל הבעל שם טוב הק' שאמר לתלמידו הרה"ק ר' נחמן מהארדאנקע זי"ע שמגיע גזירה גדולה וחייבים לקרוע שערי השמים ביום הכיפורים, אמר לו תלמידו, רבי, איזה גזירה יש כאן, הרי הקב"ה לא עושה גזירות רעות ובוודאי הכל לטובה, אמר לו רבו הבעש"ט הק', נס שלא היית בימי המן ואחשורוש, כי לא היית מתפלל על הגזירה והיו הורגים את כל עם ישראל, מרדכי הצדיק לא אמר שהכל לטובה אלא אסף את היהודים והתפלל אל ד' וקרע את הגזירה.

ואמר שהגזירות הקשות שהיו בדורות הקודמים הם לא רק מה שקוראים בספרי ההיסטוריה של האינקוויזיציה וכדומה, אלא בעצמו שמע מהסבא והסבתא מה שעברו בשנות הזעם וראו איך ששורפים את כל בני משפחתם, כמובן שלא שואלים קושיות על הקב"ה, אבל חייבים להתחנן אל הקב"ה שלא יהיו גזירות קשות ואכזריות.

זקני זצ"ל מעולם לא התלונן ולא דיבר על מה שהיה וקיבל הכל מאהבה, בכל ליל שבת אמר לילדים שילכו הביתה, והוא עלה לאחד הבתים לומר גוט שבת, כי שם גרה חמותו מהזיווג הקודם, מאשתו שנעקדה על קידוש השם, הוא עלה בכל ליל שבת לומר לה גוט שבת, כי כל משפחתה נשרפו על קידוש השם

הדף גמרא גדולה כל כך, ותפילת שחרית עם תפילין גדולה כל כך, ופרק משניות גדול כל כך, ולדבר כמה דיבורים אל ד' חשוב כל כך, וכשהאשה צועקת לא קרה כלום, וצריך להמשיך לדבר אליה יפה, מי שמקשיב לדיבורי הצדיק לא נופל אחרי יו"כ.

- אמר שכל הכח שיש לנו בכל השנה הם מזמנים קדושים אלו, ועל אף שנראה כאילו שהכל נעלם אחרי יו"כ, האמת היא שהקדושה נכנסת בפנים והאדם מקבל מזה כח לכל השנה, וסיפר שבאומאן ניגש אליו אברך אחד שהיה מלא במרה שחורה, והיה נראה בסכנה גדולה ומלא בקושיות על הקב"ה, ממש נפל בקליפות, ואמר שראה על האברך שהוא בכעס גדול על הקב"ה, ולא צריך על כך רוח הקודש, כי אפשר לראות את זה על האדם, והאברך ככה שהכל אותו דבר, הוא כבר כמה שנים מגיע לאומאן ומתפלל בראש השנה ויו"כ והושענא רבה, ושום דבר לא זו, שנה אחרי שנה, בכל שנה הוא מנסה שוב, ושום דבר לא קורה, הוא נופל שוב כמו קודם, ואמר שכנראה שהאברך הזה הלך להתבודד ולהשיח את הלב, כי למחרתו מצא אותו בפנים מאירות ואמר שהכל כל כך טוב.
- ואמר שחשב ביום הכיפורים על הברכה שמתפללים בכל תפילה ביום הכיפורים, בערבית שחרית מוסף מנחה, 'מלך מוחל לעונותינו ומעביר אשמותינו בכל שנה ושנה', שבכל שנה הקב"ה ממש מעביר את העונות, וזה בא להגיד לנו שזה הולך ככה, שבכל שנה שוב נתמודד ושוב ניפול ושוב נקום, ולא אומרים 'מעביר אשמותינו בשנה זו ויותר אין עבירות כלל', אלא מעביר בכל שנה ושנה, וגם בשנה הבאה הקב"ה ינקה שוב את העוונות.
- שאלו אותו מה הפחד בכל נדרי, האם התיבות של כל נדרי כל כך מעוררות ליראה, וענה שאין זה קשור כלל לתיבות של כל נדרי, אלא כפי שאמר ה'ישמח משה' זי"ע, שכל הניצוצות שנפלו בפגם הברית ל"ע באים לבית המדרש

עד שראה את דפנות הסוכה, ואמר שהכוונה כפשוטה שבשעה שיש יסורים יכולים להתבונן בסוכה, באמונה שיש בסוכה, שהקב"ה מסבך ומגין על כל אחד ואחד, ועל ידי האמונה נעלמים כל היסורים והצרות, ואמר שכל אחד ימהר מיד ללכת לביתו כי הגשמים מתגברים ועוד מעט לא יוכלו ללכת.

• אחרי תפילת יו"ט שני לא נכנסו כלל לסוכה מריבוי הגשמים.

רח"ל, והוא לא דיבר מזה מאומה, ולעולם לא התלונן.

• לפני תפילת שחרית ביו"ט סוכות, כשישב בסוכה ודיבר עם אנ"ש בעבודת השם, אמר שזו מצווה לדבר דיבורים אלו בסוכה, כי כל מה שעושים יש לעשות בסוכה.

• אחרי תפילת יו"ט ראשון של סוכות נכנסו לעשות קידוש בסוכה, ואחרי שירדו גשמים נכנס לדבר בבית המדרש, וציטט את דברי המדרש פליאה, שלא נתקררה דעתו של איוב
